HUMANISTEN

HUMANISTERNAS MEDLEMSTIDNING

ÅRGÅNG 23 OKTOBER 2022 NR 3

TEMA-NUMMER UNGDOM

Ge aldrig upp

Att inte tro är frihet

Humanistisk studentförening

HUMANISTEN NR. 3 2022 Tema: UNGDOM

Redaktörerna har ordet
Janna Aanstoot & Patrik Lindenfors 4

Den nya Humanistdeklarationen 5

Nyheter 6

Ordföranden har ordet: Låt oss sänka medlemsåldern ett snäpp
David Rönnegard 7

Tema **Vad är Sekulär humanism?**
Patrik Lindenfors & Christer Sturmark 8

Tema **Varför bara fokusera på det negativa?**
Emilia Ericson 10

Tema **Lägerbubblan – en konfaledares upplevelse**
Jack Dahlby 11

Tema **Humkonfan – värsta deeptalket!**
Janna Aanstoot 12

Tema **Erfarenheter från skolbesök**
Magnus Timmerby 14

Tema **Studenthumanisterna**
Viktor Skog 16

Tema **Ge aldrig upp hoppet**
Vera-Linn Lanängen 17

Tema Varför är sekulära humanister så kritiska mot religion och pseudovetenskap?
Patrik Lindenfors & Christer Sturmark 18

Tema Vård åt Gazorpians - om stöd till avhoppare
Vera-Linn Lanängen 19

Debatt Gode Gud hur ska JAG kunna sluta dricka
Jerker Soomus 20

Debatt Gudstro och vetenskap
Nils Lindqvist 21

Debatt Kyrkan och häxprocesserna
Göran Andersson 22

Välkomna till Humanisternas höstkonferens i Uppsala 23

Kultur Låtsasleken
Karolina Schultz Danielsson 24

Från gatubarn till välutbildad ungdom
Sven Olof Andersson 25

Tema Humanistisk konfirmation – kvällskurs i Göteborg 26

Håll dina kontaktuppgifter uppdaterade 27

Sista sidan: Att inte tro är frihet
Patrik Lindenfors & Vanja Schelin 28

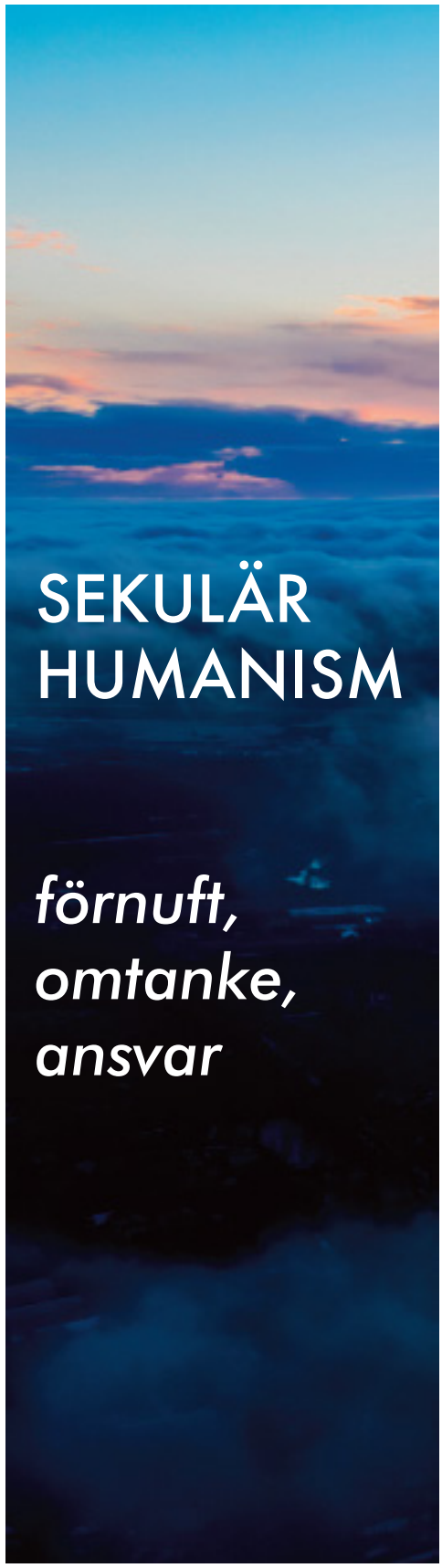

HUMANISTEN

Medlemstidning för Humanisterna
Utkommer med 4 nummer per år
ISS 2000-178

Redaktörer
Patrik Lindenfors & Janna Aanstoot

Medarbetare i detta nummer
Janna Aanstoot
Patrik Lindenfors
David Rönnegard
Emilia Ericson
Vera-Linn Lanängen
Jack Dahlby
Christer Sturmark
Viktor Skog
Magnus Timmerby
Jerker Soomus
Nils Lindqvist
Martin Modéus
Karolina Schultz Danielsson
Sven Olof Andersson

Grafisk form
Uno von Corswant

Ansvarig utgivare
Patrik Lindenfors
patrik.lindenfors@humanisterna.se

Tryckeri
Ale Tryckteam, Bohus

Skriv i Humanisten
Skicka ditt manus till
humanisten@humanisterna.se

Vi kan tyvärr inte betala något honorar för publicerade texter och bilder och vi ansvarar inte heller för insänt, ej beställt material. Om så behövs kommer vi att redigera textmaterialet.

Insänt material som ej efterfrågats bör inte överstiga 4500 tecken (med blanksteg). Redaktionen förbehåller sig rätten att använda allt publicerat material på Humanisternas hemsida eller blogg.

Manusstopp för nr 4 2022:
13 november

TEMA: CEREMONIER & TRADITIONER

REDAKTÖRERNA HAR ORDET:

Janna Aanstoot & Patrik Lindenfors

Är det något som Humanisterna saknar så är det en ungdomlig ton.

Vi är inte speciellt coola eller tiktokiga. Ungdomar har ingen aning om vilka vi är. Varför ägnar vi då ett helt nummer av vår tidning åt temat ungdom? Jo, för att det inte finns någon vettig anledning till att ni inte är medlemmar i vårt förbund.

Humanisterna är i grunden ett grubbelförbund. Vi grubblar över vårt ursprung, över oss själva, över livet, över döden, över politiken och över världen. Det tycker vi är mänskligt. Vi vill leta efter svaren tillsammans med andra människor som liksom vi är nyfikna, diskussionslystna och anser att det krävs en massa samtal och läsning i olika böcker för att ens komma i närheten av några svar.

Barn grubblar, ungdomar grubblar, vuxna grubblar och äldre grubblar. En del grubblar ihjäl sig. Behåll inte era tankar för er själva: prata med andra. Vi vet att samtalet med våra medmänniskor är nyttigt för vår mentala hälsa och ett grundläggande ”vaccin” mot självmordstankar.

Vårt förbund handlar också om etik, moral, mänskliga rättigheter och skyldigheter. Vi vägrar finna oss i att religionen försöker ta patent på att vara en ”god” människa. Därför erbjuder vi humanistisk konfirmation till er i högstadiet – ett vuxenblivande utan fasta svar. Tillsammans med jämnåriga och tillsammans med handledare som är intresserade av hur ni tänker och resonerar får ni möjlighet att grubbla över livets stora frågor utan en 2000-årig bok med legender som anses ge er alla svaren.

Vårt förbund är till för er som känner er helt främmande inför tanken att religionen och ett övernaturligt väsen kan ge vare sig svar eller tröst. Det är också ett förbund för er som varit troende men känt er kvävda av regler och präster/imamer/rabbiner etc och deras historiskt inkorrekta tolkningar av världen.

I vårt förbund är kanske den enskilt viktigaste frågan kravet på en sekulär stat. Vi anser att ett land bör styras av demokratiska representanter som vägleds av vetenskaplig information, politiska tankar om hur samhället bör se ut och realpolitiska fakta och effekter. Troendet är en mänsklig rättighet liksom rätten att inte tro. Vi anser att vår stat behöver vara konfessionsfri för att garantera alla medborgares personliga val. Vi anser också att barn måste ha rätt att själva välja sin personliga tro och därför ej bör utsättas för samhälleliga påtryckningar såsom religiösa friskolor utan erbjudas information om olika livsåskådningsalternativ i skolorna.

Vi kommer gärna till er skola och pratar om vårt sätt att resonera. Tala med er religionslärare och be dem kontakta era närmsta humanistiska representanter som ni hittar under lokalavdelningarna på www.humanisterna.se.

Slutligen erbjuder vi konkreta inslag i människors liv. Vi har officianter som kan kontaktas för att hålla i ceremonier som barnvälkomnande, bröllop och begravningar. Att fira festligheter behöver inte innebära att lova bort sin själ till Jesus.

Och du, bli gärna medlem hos oss!! Vi behöver er!!

Janna Aanstoot och Patrik Lindenfors

Den nya humanistdeklarationen

Fastställd av the 2022 General Assembly of Humanists International.
Ersätter Amsterdamdeklarationen från 2002.

Humanistiska trosföreställningar och värderingar är lika gamla som civilisationen själv. De har en egen historia i de flesta av världens samhällen. Modern humanism är kulmen på dessa långa traditioner av rationella resonemang om mening och etik, och är en inspirationskälla för många av världens stora tänkare, artister och humanitarianer, samt intimt sammankopplad med modern vetenskap.

Som global humanisträrelse strävar vi efter att medvetandegöra människor om fundamenten i den humanistiska livsåskådningen:

1. Humanister strävar efter god etik

Vi förstår att moral är en grundläggande del av det mänskliga tillståndet, förankrad i levande varelsers förmågor att lida och blomstra, motiverad av fördelarna med att hjälpa istället för att skada, möjliggjord av rationellt tänkande och medkänsla, och utan behov av någon utommänsklig källa.

Vi bekräftar varje individs värde och värdighet, samt varje människas rätt till största möjliga frihet och utveckling, i samklang med andras rättigheter. Därför strävar vi efter fred, demokrati, ett rättssamhälle och de universella mänskliga rättigheterna.

Vi förkastar alla former av rasism och fördomar och de orättvisor som kommer ur dessa. Vi strävar istället efter att främja mänsklighetens blomstring och enighet, i all sin diversitet och individualitet.

Humanists INTERNATIONAL

Vi menar att mänsklig frihet måste kombineras med samhällsansvar. Fria människor har skyldigheter gentemot varandra. Vi känner en plikt att bry oss om hela mänskligheten, inklusive framtida generationer, och utöver detta en omsorg för alla kännande varelser.

Vi förstår att vi är en del av naturen och accepterar vårt ansvar för den påverkan vi har.

2. Humanister strävar efter rationalitet

Vi är övertygade om att lösningar på världens problem kommer att komma ur mänskligt tänkande och handling. Vi förordar vetenskap och fritt tänkande för att lösa dessa problem, medvetna om att medan vetenskapen tillhandahåller verktygen så måste mänskliga värderingar forma målen. Vi strävar efter att använda vetenskap och teknologi för att förbättra mänskligt välmående, men aldrig hjärtlöst eller destruktivt.

3. Humanister strävar efter personlig utveckling

Vi värderar alla källor till individuell glädje och utveckling som inte skadar någon annan, och vi tror att personlig utveckling genom kultivering av ett kreativt och etiskt liv är en livslång process.

Vi värderar därför konstnärlig kreativitet och fantasi högt, och uppskattar den transformativa kraften i litteratur, musik, konst och scenkonst. Vi uppskattar naturens skönhet och dess potential att skapa förundran och skänka frid. Vi sätter värde på den individuella och gemensamma kraften i fysisk aktivitet och dess inneboende kraft för kamratskap och prestation. Vi förstår och uppskattar strävan efter kunskap och den ödmjukhet, visdom och insikt kunskap skänker oss.

4. Humanismen möter den utbredda efterfrågan på mening och finns som ett alternativ till dogmatisk religion, auktoritär nationalism, och självisk nihilism.

Fast vi menar att åtagandet för mänsklig blomstring är tidlöst är våra åsikter inte baserade på uppenbarelser eller fastlåsta för all framtid. Humanister förstår att ingen är ofelbar eller allvetande, och att kunskap om världen och mänskligheten bara kan uppnås genom en kontinuerlig process av observation, lärande och omprövning.

Av dessa skäl strävar vi inte efter att undvika granskning eller tvinga våra åsikter på resten av mänskligheten. Tvärtom är vi hängivna försvarare av yttrande- och åsiktsfriheten, och söker samarbete med de människor av annan tro som delar våra värderingar. Allt med syfte att skapa en bättre värld.

Vi är säkra på att mänskligheten har potentialen att lösa de problem vi står inför, genom fritt tänkande, vetenskap, empati och kreativitet, i främjandet av fred och mänsklig blomstring.

Vi uppmanar alla som delar våra övertygelser att arbeta tillsammans med oss med dessa inspirerande uppgifter.

NYHETER

Laboraskolan kritiserad
Vid Skolinspektionens granskning av Plymouthbrödernas skola i Hylte framkom det att eleverna inte fått någon undervisning i sex och samlevnad. Skolan ansåg ämnet "känsligt" och följde därför inte läroplanen. Humanisterna har sedan 2007 haft ögonen på Laboraskolan (nu kallad *OneSchool Global Nyby Campus*). Det blir aldrig bättre. Deras religiösa övertygelse gör att de inte följer varken läroplan eller skollag.

Psykiska övergrepp på religiösa friskolor i decennier – ingen skola stoppad
Uppdrag granskning rapporterar i en serie program om andliga, psykiska övergrepp på flera religiösa friskolor under flera decennier. Men trots larm och vittnesmål har ingen av skolorna fått sitt tillstånd indraget. Skolinspektionen menar ändå att den har tillräckligt med resurser för att granska skolorna. Under det senaste året har man stängt 12 religiösa friskolor, men samtliga av dessa är muslimska skolor som stängts av ekonomiska skäl eller efter larm av Säpo.

Salman Rushdie knivhuggen
Den 12 augusti blev författaren, humanisten och yttrandefrihetskämpen Salman Rushdie knivhuggen vid ett framträdande i New York. Humanisterna och Humanists International fördömde attacken. Attacker riktade mot artister och författare är fega försök att inskränka yttrandefriheten. Rushdie har återhämtat sig - men yttrandefriheten är inte vid lika god vigör.

Skjutning under norska Pride
Vid en masskjutning utanför en gaybar i Oslo skadades 21 personer och två dog.. Det homofoba hatbrottet skedde samtidigt som Norge firade Pride.

Nytt nätverk för extroende
Humanisterna har skapat ett stödnätverk för extroende och religiösa avhoppare. Vi kommer arrangera studiecirklar, seminarium och andra event framöver. Läs mer på:
https://humanisterna.se/extroende

Celebrating Dissent
Mer än 50 kända ex-muslimer, fritänkare och intellektuella från 30 länder samlades i augusti på Celebrating Dissent 2022 i Köln för att fira den fria tanken och hävda rätten till "dissent" - att våga vara konträr i åsikter, religion, tradition, identitet. Mer om detta i nästa nummer.

Humanists internationals kampanj Protect Humanists at Risk
Humanists International are launching their annual fundraiser to help #ProtectHumanists AtRisk. If you believe every humanist should have the right to live a life free from persecution, please show your support and solidarity with a donation or share this message with your friends.

https://humanists.international/protect

Blågula bilen
Sedan Rysslands invasion av Ukraina har Humanisternas förre styrelseledamot Take Anstoot outtröttligen kört utrustning till Ukraina. Du kan också hjälpa till. *Blågula bilen* köper gamla lastbilar, renoverar dem till bra skick, fyller dem med skänkt utrustning och förnödenheter, kör ner allt till en samarbetsorganisationer i Ukraina och donerar hela rasket till Ukrainas försvar. Allt som doneras är sådant som efterfrågas.

Swish: 123 607 66 65
BG: 5899-3932
Paypal: paypal.me/blagulabilen

BLAGULA BILEN.SE

Humanists international 70 år
För 70 år sedan, den 26 augusti 1972, bildades Humanists international. Jubileet uppmärksammades vid ett internationellt möte i Amsterdam.

Ordföranden har ordet:

Låt oss sänka medlemsåldern ett snäpp

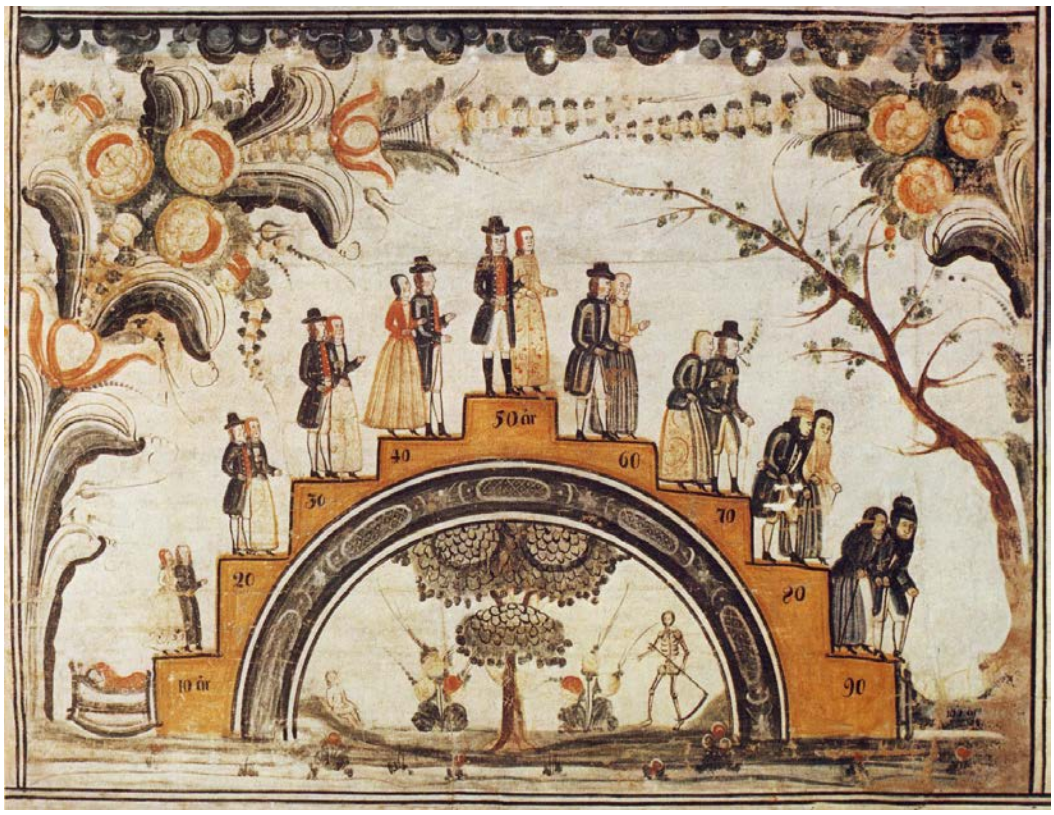

Humanisterna förespråkar religionsfrihet även för barn. Därför är vi kritiska till religiösa samfund som tillåter att föräldrar inviger sina barn i en gemenskap utan deras samtycke. Vi menar att anslutning till ett trossamfund är något som barnet själv kan bestämma vid mogen ålder. För att gardera att Humanisterna inte begår samma övertramp har förbundet valt att lägga medlemsåldern på 16 år. Men har vi kanske tagit i lite väl mycket?

Rent juridiskt är det vid 15 års ålder som många av de viktiga rättigheterna och skyldigheterna börjar gälla. Vid denna ålder får man köra moped, ha sexuellt umgänge, och man blir straffmyndig. Vid 16 års ålder tillkommer främst rätten att få övningsköra bil.

Har man nått den mognad att man kan straffas för sina handlingar verkar det inte orimligt att även kunna välja medlemskap i en livsåskådningsorganisation. Lagen kräver samtycke för barns medlemskap vid 12 års ålder vilket antyder att barn redan då har förmågan att själva välja. Om Humanisterna sänker medlemsåldern ett snäpp till 15 år borde mognaden fortfarande vara säkrad med viss marginal.

Det var vid Humanisternas kongress 2013 som medlemsåldern höjdes från 12 till 16 år. Motiveringen var då: ”Att fastställa en lämplig minimiålder är inte okomplicerat, men en vägledning kan vara att några länder har sänkt rösträttsåldern till 16 år.” Enligt mig är rösträttsåldern i några andra länder ett svagt argument. Jag anser att åldern då man blir straffmyndig i Sverige är ett starkare argument för att motivera mognad.

Humanisterna driver en mycket uppskattad konfirmationsverksamhet för ungdomar, som oftast är kring 15 år. Fokus ligger på humanism, kritiskt tänkande, och mänskliga rättigheter. Om man är mogen nog för att ta till sig en Humanistisk konfirmation borde man rimligtvis vara mogen nog att bli medlem i förbundet.

Humanisterna har länge kämpat med en föryngring av medlemmarna. Ge-nom att sätta medlemsåldern utom räckhåll för våra konfirmander motarbetar vi oss själva. Låt oss vid nästa kongress sänka medlemsåldern ett snäpp och möjliggöra medlemskap för våra konfirmander.

David Rönnegard
Ordförande
Humanisterna

TEMA UNG-DOM

Vad är *Sekulär humanism*?

Sekulär humanism är ett sätt att närma sig livet som är baserat på medmänsklighet och förnuft. Humanister menar att synen på verkligheten bäst grundas i det mänskliga förnuftet och att etik bäst grundas på medmänskliga hänsyn.

Humanister menar att

- det här livet är allt vi har
- vi bör därför leva vårt liv så fullt som möjligt och underlätta för andra att göra detsamma
- alla människor förtjänar att bedömas som individer
- vi har rättigheter som individer samtidigt som vi har medmänsklig skyldighet att hjälpa andra

Alla organisationer som blivit medlemmar i IHEU (International Humanist and Ethical Union) har skrivit under det här utlåtandet:

Humanismen är en demokratisk och etisk livssyn, som bekräftar den enskilda människans rätt till, och ansvar för, att forma sitt eget liv och ge det mening. Den står för byggandet av ett mer människovänligt samhälle genom en etik baserad på mänskliga och andra naturliga värderingar, i en anda av förnuft och fri efterforskning. Den är inte teistisk och avvisar övernaturliga förklaringar.

Sekulär humanism är en livsåskådning som inte är en religion. Vad betyder det?

En livsåskådning handlar om hur man tror att verkligheten är och hur man tycker att man bör leva. Alla livsåskådningar har dessa två delar.

1. En uppfattning om verkligheten: Vad finns? Hur är verkligheten utformad? Hur gör man för att få ny kunskap om verkligheten? Vad är bra källor till kunskap?

2. En värdegrund: Hur bör vi uppföra oss mot oss själva, varandra och resten av världen? Vad är människovärde och mänskliga rättigheter för något? Har människor skyldigheter mot varandra? Varför är det dåligt med rasism och bra med jämställdhet? Kan djur ha rättigheter?

Humanism börjar hos människan – det är därifrån namnet ”humanism” kommer.

Sekulära humanister menar att vi människor är utlämnade till oss själva och varandra. Vi måste själva och tillsammans ta reda på hur verkligheten fungerar. Vi måste själva och tillsammans ta ansvar för hur vi uppför oss och tar hand om varandra. Ingen utom vi själva har ansvar för oss och mänsklighetens framtid.

Sekulära humanister tror att den här världen och det här livet är allt vi har. Vi bör därför försöka leva så bra liv som möjligt och göra det lättare för andra att få göra detsamma.

Sekulära humanister uppfattar verkligheten som naturlig, snarare än övernaturlig. Det betyder att världen består av materia och energi, och att den styrs av naturliga regler, ibland kallade naturlagar. I den sekulära humanismen ingår därför inte föreställningar om gudar, själar, andeväsen eller övernaturliga krafter.

Att bara vara ateist innebär inte att man har någon speciell livsåskådning – ateism är när man inte tror att det finns några gudar, inget mer. I en del skolböcker räknas ateism upp bland de stora världsreligionerna, men ateism är varken en religion eller en livsåskådning.

Under en lång tid i mänsklighetens historia har människor som inte trott på gudar varit förföljda. Stora delar av Europa hade länge dödsstraff för ateism, och ateism är fortfarande belagt med dödsstraff i flera religiösa diktaturer som Iran och Saudiarabien. I många länder är det fortfarande straffbart att tala illa om religion. Att vara sekulär humanist kan vara livsfarligt.

Sekulära humanister tror inte på gudar, men på flera andra saker. Humanister tror till exempel att universum skulle existera även om vi själva inte fanns och att verkligheten går att förstå. Sekulära humanister tror på demokrati, icke-rasism, jämställdhet och att alla människor bör ha samma rättigheter.

Alla kan ha fel – så vi måste prata med varandra

Humanister funderar förstås över samma svåra frågor som alla andra. Varför finns jag? Vad är meningen med livet? Hur började allting? Finns det liv efter döden? Varför bör man vara snäll? Humanister menar att mänskligheten måste svara på sådana här frågor själv, med hjälp av förnuft, känslor och observationer av omvärlden.

Fast människans förmågor är inga perfekta verktyg. Vi kan alla tänka fel, även när vi försöker så bra vi kan. Vi kan alla ha känslor som vi skäms för och inte egentligen vill ha. Vi kan ta fel i våra observationer av världen. Men det finns inga andra verktyg, så vi måste använda de förmågor vi har.

Något humanister måste acceptera är därför detta: vi är inte perfekta ¬– vi kan alla ha fel. En sekulär humanist måste hela tiden vara beredd att omvärdera det hen tror sig veta.

- Kanske leder våra noga uttänkta regler för hur vi bör uppföra oss till lidande, för oss själva eller för andra? I så fall behöver etiken förändras.
- Kanske har vi fel om hur världen fungerar? I så fall behöver utforska den mer.

Är vi utlämnade till oss själva och varandra är det viktigt att lyssna till andra människors åsikter och tankar. Vi har alla har tillgång till både våra egna tankar och till andras, vilket är tur, för annars hade ingen kunnat lära sig sitt språk – för språk är ju inget man bara kan när man föds. Och hade vi inte språk hade vi inte kunnat lära oss så många andra saker. Nästan allt vi lär oss måste vi lära oss från andra.

Att bäst kunna lära sig handlar bara delvis om att tänka bra själv, men framför allt om att lära sig vad andra tänkt. Det har existerat många andra personer på jorden som har tänkt både bra och dåliga tankar – människor som har haft både rätt och fel.

- Ibland har vi störst nytta av att veta hur andra tänkt fel. Det är till exempel viktigt att veta varför nazismen ledde till folkmord så vi kan undvika att det händer igen.
- Ibland har vi störst nytta av att veta hur andra tänkt rätt. Det är till exempel viktigt att veta varför det är just den vetenskapliga metoden som lett till att vi kunnat bota pest och tuberkulos, bygga rymdraketer och skicka människor till månen.

Sekulär humanism har inga färdiga svar på livets alla svåra frågor som går att memorera och lära in. Humanismen visar oss i stället på de verktyg vi har – förnuft, känslor och bra metoder – och hur vi kan använda dem, själva och tillsammans.

Ur Humanisternas skolinformation

TEMA UNG-DOM

Varför bara fokusera på det negativa?

Den 19/8 skriver ledarskribenten Elisabeth Sandlund i tidningen Dagen att ”det vore en tragedi om rätten för föräldrar och elever att välja en skola som vilar på kristen grund naggades i kanten. En välfungerande kristen skola som drivs inte för Guds utan för barnens skull har förutsättningar att bidra med omistliga värden, på det individuella planet men också för hela det svenska skolväsendet.” Detta är avslutningen på en artikel som är kritisk mot Uppdrag Granskning senaste program om religiösa friskolor som fått namnet ”Skola för Guds skull”. Upprördheten hos Sandlund tycks ligga i att UG inte försöker ge en balanserad bild av för- och nackdelar med religiösa friskolor.

Detta är ett välbekant argument som förs fram när religioner och dess institutioner och sedvänjor granskas. ”Nu fokuserar du ju bara på det negativa med religion”. Jag vet inte hur många gånger det lagts fram som argument i en debatt om religion. I vissa sammanhang kan det kanske vara en rimlig invändning. I det här sammanhanget blir det dock ett relativiserande kring barns religionsfrihet som inte kan accepteras av någon som säger sig värna barns rättigheter.

De nu vuxna personer som medverkar i granskningen berättar bland annat om hur skolan låg bakom deras starka rädsla för helvetet och en man vittnar om en lärare som tyckte att hans mamma borde genomgått en hel graviditet trots risk för det egna livet. Signalen som läraren skickade var att mamman gjort något som är straffbart med att brinna i helvetet, en plats som för barnet i allra högsta grad var på riktigt. Det hade ju alla lärare sagt. Det är inte svårt att sätta sig in i den skräck som han måste ha känt. Denna skräck måste få vara i fokus för en granskning och ska inte förminskas eller relativiseras bort genom att kräva att granskningen ger lika utrymme för positiva erfarenheter av den kristna skolan.

När jag för många år sedan skulle försvara min kandidatuppsats i mänskliga rättigheter vid Lunds universitet tyckte en student att jag fokuserade väldigt mycket på hur barnen i Niger hade det. Det var en korrekt observation. Uppsatsen fokuserade absolut på hur det stod till med barns rättigheter i Niger. Studenten ville uppmärksamma mig på att det minsann fanns barn i Sverige som också for illa. Vi är sannerligen inte ett perfekt land, det borde jag ha skrivit i min uppsats. Nu råkade det vara så att min uppsats var baserad på en fältstudie som jag hade gjort under 8 veckor i Nigers huvudstad Niamey. Min fältstudie handlade om trafficking av barn i Niger och uppsatsen baserades bland annat på de 17 intervjuer som jag hade gjort med personer i huvudstaden som jobbade med stöd till barn som utsatts för människohandel. Merparten av förövarna var religiösa ledare, så kallade Marabouts. Måhända var det just den här detaljen (att jag berättade vad jag såg och hörde att religiösa företrädare gjorde) som blev svår för studenten att hantera på ett vettigt sätt?

När jag några år senare blev aktiv i Humanisterna blev det snabbt uppenbart för mig hur vanligt förekommande det var att de här argumenten fördes fram av meningsmotståndare. Ofta fick vi inom förbundet höra i både debatter och i repliker på debattartiklar att Humanisterna bara fokuserar på det dåliga som händer i religioners namn. Jag har svårt att tro att andra organisationer behöver bemöta samma argument. Att exempelvis Barncancerfonden behöver höra att de bara fokuserar på cancersjuka barn men att det minsann finns många barn som lider av andra allvarliga sjukdomar. För att inte tala om alla barn som är friska. Varför pratar vi inte om de här barnen lite mer? Jag tror till och med att de flesta barn i Sverige klassas som friska och inte som cancersjuka. Ändå bedriver cancerfonden opinionsbildande arbete och anordnar insamlingsgalor där cancersjuka och döende barn vittnar om hur jobbigt det är att ha cancer. Usch vad trist med organisationer som har ett så ensidigt negativt fokus. De kunde väl i alla fall bjuda in ett par friska barn utan cancererfarenhet för att balansera upp lite?

När media och andra aktörer påtalar brister i olika verksamheter och kan visa med till exempel vittnesmål att människor farit illa på grund av verksamhetens handlingar så borde den naturliga och enda responsen från den verksamheten vara att tacksamt ta emot klagomålet, be om ursäkt och beskriva hur bristerna har eller ska åtgärdas.

Tänk vad meningsfulla debatter det hade kunnat bli om sakfrågan fick vara i fokus och inte det faktum att sakfrågan lyfts. Då hade kanske barns religionsfrihet fått starkare stöd och väckt ett större samhällsintresse. En får anta att det är just det som så många troende är rädda för.

Emilia Ericson
Barnrättsvetare
fd. Styrelseledamot i förbundsstyrelsen

TEMA UNG-DOM

Lägerbubblan

- en konfahandledares upplevelse

Lägerbubblan, vad är den? Vi som varit i den, vi vet. Och de som mött någon som just varit på humanistiskt konfirmationsläger har nog också kunnat ana den. Jag ska försöka förklara den. Den är det, ytterst inofficiella men allmänt vedertagna, namnet på vad som uppstår när 20+ ungdomar och 5-6 handledare samlas för att diskutera livets stora frågor.

Den uppstår faktiskt redan när vi handledare kommer till lägergården dagen innan ungdomarna. När vi alla samlas kan det först vara lite stel stämning, någon är ny, någon annan har en inte sett sen förra året. Kanske är lägerledaren stressad över all planering, kanske är det någon förändring från förra året. Men när det där har lagt sig och vi börjar bli varma i kläderna (vädret brukar hjälpa till med just värmen) och all stelhet och stress bytts ut mot ett pirr av spänning då är den plötsligt där. En tunn, såpbubblelik hinna runt hela Valla Folkhögskola. Den är bräcklig, och inte mycket att ha än, ett enda litet sms hemifrån får en snabbt ur den. Men den är där.

Än mer bräcklig är den kanske nästa dag när det strömmar in ungdom efter ungdom rakt in i såpbubblan. Hur ska det bli? Vad ska vi göra? Vilka kommer jag hänga med? De första timmarna är alltid skakiga, men sen kan det skilja sig. Vissa grupper hittar varandra direkt. Innan vi ens haft första samlingen känner vi handledare oss lite överflödiga. I andra grupper är det mer trevande, det kan ta några dagar innan det bräckligt såpbubbliga är borta och bubblan är mer som en seg, tålig hinna.

Då kopplas plötsligt tiden loss från hur den brukar gå. Dagar räknas inte längre, och tiden går både superfort (ska vi redan åka hem!?) och står still (vad gjorde jag innan jag kom hit?). Ett sms utifrån är plötsligt ganska störande. När bubblan är i det här stadiet hinner så mycket hända att den här tidningen inte skulle räcka till att beskriva hälften. Vänskaper uppstår, kärlekspar hinner både bildas, avslutas och ombildas, det spelas volleyboll, tas nattpromenader, äts glass, tårar gråts och skratt skrattas. Det enda som inte riktigt hinns med brukar vara sömn. Men vem har tid att sova när varenda minut känns dyrbar? Dessutom kommer energi in från så många andra håll; spännande möten, stora mängder fika och kanske framförallt alla spännande tankar och samtal. Genom diskussionspassen får konfirmanderna vrida och vända på alla livets stora frågor och som handledare är det en sån lyx att få sitta med och lyssna. Genom högt till tak och möjligheten att få just prata fritt – det är inga skoluppgifter som ska lösas eller någon auktoritet som ska följas (looking at you, bibeln) så flyger tankarna både högt och lågt och precis som tiden blir också tanken fri. Under ett diskussionspass kan samtalet spänna mellan ”vad är sanning?” och ”får man provsmaka smågodis i butiken?” och båda samtalen kan bli lika djuplodande (eller, ärligt talat, lika flamsiga).

När det är dags att spräcka bubblan på lägrets sista dag, ja då har den blivit så seg att det ibland nästan inte går att få konfirmanderna att lämna den utan föräldrarna får mer eller mindre släpa hem sina ungdomar. Och många grupper är också fenomenala på att hålla bubblan vid liv – ständigt sker små miniåterföreningar och gruppchattar i sociala medier som går varma även flera år efter lägret. Och någon bit av bubblan bär en med sig, tror jag, även efter lägret. För när du upplevt att tiden och tanken kan få vara sådär fri i ett sammanhang, då är det lättare att släppa den fri även i vanliga världen.

Låter det som jag missionerar för någon slags väckelse-grupp? Ja, lite. Men sån är lägerbubblan, men utan att kräva något av dig i gengäld förutom en vilja att mötas och diskutera.

Jack Dahlby
humanistisk konfaledare

TEMA UNG-DOM

HUMKONFAN

värsta deeptalket!

Sedan 1990 anordnar Humanisterna konfirmation för ungdomar. Man kan välja att anmäla sig till ett veckoläger på sommaren som äger rum på en kursgård någonstans i Sverige, eller ett lokalt humkonfaläger där man träffas en gång i veckan och har ett kortare helgläger tillsammans. Oavsett vilket läger man vill gå så kommer man att tillsammans med jämnåriga och en brokig samling ledare diskutera etik och moral, mänskliga rättigheter, politik, livets mening och vem man är och vill vara.

Moa, Ingrid och Hanna har gått den lokala humanistkonfirmationen i Göteborg, den första efter pandemiåren. De beskriver den humanistiska konfirmation som väldigt egen. Det finns inget liknande läger som går så djupt in i diskussioner och reflektioner som denna konfirmation.

Tjejerna beskriver det som att man är med jämnåriga, man kan diskutera olika ämnen och man lär känna nya människor. Hanna tillägger att det här är en tid som många tycker är väldigt roligt och att hon inte ville missa det.

En av dem prövade kristen konfirmation innan men trivdes inte alls.

- Jag har aldrig varit troende. Det blev en väldigt konstig grej. Jag passande inte in där. Diskussionsämnena hade hela tiden som utgångspunkt att gud fanns.

Det var Hannas pappa som kände till Humanisternas konfirmation och rekommenderade den för Hanna som fick med sig barndomsvännen Ingrid:

- Humanistisk konfa är väldigt specifik. Den är inte så lätt att hitta, så folk som är där VILL verkligen vara där. Ingen tvingas att vara där! betonar Moa och fortsätter:

- Man märkte direkt att alla hade valt det här för att SHIT, det här är kul. För att vi var intresserade. Det här vill jag göra. Vi hade diskussioner där folk brann för det vi pratade om. Många kom t.o.m tidigare till veckoträffarna.

Det bildades en skön energi. Folk ville komma ännu mer och träffades även efter diskussionspassen.

Alla tjejerna beskriver konfirmationen som en tid för samhörighet och gemenskap. Att alla klickade jättebra.

- Vår grupp var verkligen den bästa man skulle kunna hitta. Det var alltid en så bra stämning! Vi var nördiga på vårt egna sätt, samhällsnördar. Det var olika sorters människor men alla var diskussionsvilliga.

Men kan denna stämning återskapas då? Blir det likadant för alla humanistiska konfirmander? Vad är det som gör att man blir så personlig? Moa tror att det beror på ämnena och upplägget.

- Man blir lätt personlig i dessa diskussioner. Man pratar ju om sårbarheter. När man kan lita på varandra så kan man öppna upp sig. När man träffas för att prata om just dessa saker. Vi hade ju trevligt när vi fikade också.

Ingrid och Hanna tror att helglägret bidrog till den goda stämningen.

- Konfalägret var top tio av roligaste saker jag gjort nånsin! utbrister Hanna.

På helglägret träffades man, det fanns en sjö och bastu, man kunde bada efteråt, man hade snacks, man lagade mat tillsammans, man sov ihop, och man var som en liten familj tillsammans.

Man ska inte underskatta konfirmationen som en vuxenblivande aktivitet och rit. Ungdomarna kommer hemifrån och träffar nya människor.

Moa: - Folk var så accepterande, så förstående och så odömande. Man kände sig inte utanför. Och man kunde prata med nya personer om det som var utanför. Ibland blev det värsta deeptalket, efter alla uppgifterna.

Hanna: - Vi lärde oss av varandra. Att ha möjligheten att lära sig av andras erfarenheter. Några kom från landet, andra från stan. Vi från landet fick en upplevelse av att vara i stan i sig.

På dagarna diskuterade och analysera man olika ämnen. Hur kan politik påverka oss i framtiden? Mänskliga rättigheter, tankekartor, värderingsövningar, gruppdiskussioner. Vi ska inte ge alltför många spoilers för de som själva vill gå på konfan men något av det roligaste som tjejerna upplevde på lägret var FN-spelet. Det inkluderade både kidnappning och dålig postservice.

Tjejerna uppskattade också att man gick på djupet i diskussioner, att det inte fanns ett rätt och ett fel utan att alla svar kunde problematiseras.

- Är det ok att köra bil påverkad. Ja, då svarar ju alla nej. Men när man problematiserar det: Är det ok att köra påverkad om en person i bilen är skadad? Det finns mer än ett svar. Man kan lyssna på påståenden på nyheterna ”Det är så här och så här” men under konfan måste man tänka sig in i andras situation och se från andras perspektiv.

En annan viktig faktor för en bra konfirmation är ledarna. Alla tjejerna är ense om att ledarna gjorde mycket för deras konfaupplevelse. De beskriver konfaledarna som väldigt roliga och väldigt engagerade:

- De brydde sig verkligen genuint om oss och det märkte man. De var måna om att vi skulle ha kul och bjöd på sig själva och då blev det lättare som ungdom att bjuda på sig själv.

- Underbara människor. Alla var så djävla trevliga. Alla var extremt fina människor. De brann för konfan och oss. De värdesatte oss så högt. Hade högt

förtroende för oss vilket många vuxna inte har för unga. Det är inte många som lyssnar på vad ungdomar säger, särskilt inte i sådana här ”vuxenämnen”.

Moa sätter ord på denna känsla:

- Som konfirmander hade vi väldigt mycket röst!

Det är något starkt i tjejerna förundran över att ha mött vuxna som lyssnar på dem, en egenskap som de verkligen värdesätter. Därför har de alla anmält intresse för att själva vara handledare på konfirmationen.

- Att kunna ha den rollen själv i framtiden. Jag är så tacksam att få den möjligheten, säger Hanna. Hösten 2020 var en av mina bästa tider, jag var genuint glad då. Att vara handledare är ett sätt att återuppleva det men också återskapa en sån upplevelse för andra!

Moa: - Att kunna hjälpa andra att känna det lilla ljus i en ganska mörk värld som jag hade det hemma under konfatiden. Att ge tillbaks det till någon annan känns väldigt viktigt.

Ingrid anser det viktigt att det finns handledare av olika slag:

- Jag uppskattade inte konfan så mycket som jag borde för jag var väldigt nervös inför konfan. Men jag vill lära mig leda, hjälpa ungdomar med sociala svårigheter, lära mig av konfirmander.

Men vilka deltar då i Humanisternas konfirmation? I den här intervjun är alla tjejer, men killarna deltar också i minst lika hög grad. Moa analyserar situationen:

- Många killar har kanske lite svårare med social kontakt, med djupare samtal. Men de hade minst lika roligt och var också aktiva och glada. Killarna var respektfulla och tog det på minst lika stort allvar som alla andra. Alla ville prata med alla.

Även om man har social fobi eller grov social ångest vill tjejerna också betona att man är välkommen till konfirmationen. Det kan vara skönt att gå med en kompis men man ska veta att det kommer att bli ganska lätt att prata med andra även om man inte har med sig någon man känner sedan tidigare.

Alla är välkomna! Och det blir till slut tjejernas avslutningsord:

- Allt med konfan var ett spektrum! Olika deltagare, olika ledare och olika samtalsämnen. Den humanistiska konfirmationen passar ALLA.

Janna Aanstoot
humkonfaledare

För lokala humanistföreningar som vill börja anordna konfirmation finns riktlinjer och material att hämta hos Humanisterna Väst.

Maila gärna: konfagoteborg@humanisterna.se

TEMA UNG-DOM

Erfarenheter från skolbesök

Vad händer efter döden? Är vi ensamma i rymden? Går det att tänka helt fritt? Varifrån kommer moralen? Går det att vara troende och samtidigt acceptera vetenskapen? Var går gränsen för yttrandefriheten?

Det är himla kul att höra så djupsinniga frågor lockas fram när vi gör skolbesök. Många elever har eftertänksamma och mogna funderingar och i alla klasser jag besökt har diskussionerna blivit respektfulla även när jag ibland plockar fram mer kontroversiella frågor.

Syftet med våra skolbesök är att berätta om humanism som livsåskådning. Vanligen får vi en lektion eller en dubbellektion inom religionskunskapen men det händer också att vi blir inbjudna att leda workshops i etik. En annan variant är att vi kör tillsammans med Vetenskap och Folkbildning på tema vetenskap, kritiskt tänkande, fake news och liknande, ibland en heldag med 5-6 klasser i rad.

Form och innehåll

Skolbesök kan göras på många olika sätt. Somliga bara pratar med klassen, andra lutar sig mot bildspel och manus. Själv har jag med tiden hittat en kombination av bilder, kortfilmer och frågor som lockar eleverna att debattera, samt en kahoot på slutet.

Vanligt är att vi erbjuds 40 minuter men jag brukar be om mer så att det blir tid till diskussion och reflektion, inte bara presentation. Jag försöker täcka in:

- Humanism som livsåskådning - som kontrast till religion och nyandlighet
- Humanism som livsåskådning - vad det innebär konkret i livet
- Vad Humanisterna gör praktiskt (Sverige och internationellt)
- Vår stora politiska fråga: religionsfrihet och den sekulära demokratin
- Kahoot med åtta frågor: Är du humanist?
- Varför är detta viktigt? Följ oss, engagera dig.

Reaktioner

Ett gott tecken är när eleverna fortsätter att diskutera med varandra på rasten efteråt. Det är också roligt när elever kommer fram efteråt och säger att det var fett skönt att höra något vetenskapsbaserat och hoppfullt som funkar i vår tid (förmodligen som kontrast till någon religiös företrädare de haft på besök).

I en del klasser är det tydligt att läraren jobbat med att uppmuntra till existentiella funderingar. Men den största skillnaden jag märker är när jag ställer en av våra "Är du humanist"-frågor mot slutet, nämligen denna: "Ska det vara tillåtet att skoja om religion, liksom det är tillåtet att skoja om politik?"

På den frågan svarar nästan alla ja i innerstadsskolor med många svenska elever, medan många svarar nej eller tveksam i klasser med många muslimer. Positivt är att det öppnar ett tillfälle för diskussion och eftertanke. "Jag har skojat om religion många gånger, tycker

ni som svarade nej att jag ska sitta i fängelse för det?" frågar jag. Några tänker efter och resonerar att det faktiskt är orimligt, medan andra sitter tysta och kompromisslösa, vad det verkar. Kan vi plantera ett frö som öppnar för reflektion så har vi gjort nytta!

Tips

Här några erfarenheter från de drygt 90 klasser jag besökt i sydsverige.

- Det måste vara intressant. Och lite kul. Ingen vill höra en gubbe läsa upp punktlistor.
- Behandla eleverna som vuxna människor. Samma upplägg ska funka för en äldre publik.
- Undvik monolog. Väv in spännande frågor på lämpliga ställen för att locka fram diskussion. När du vill aktivera eleverna, ta gärna hjälp av läraren att få igång samtalsgrupper. En fråga som passar bra för tre minuters bikupor är "Vad hindrar oss människor från att tänka fritt?"
- Håll koll på klockan och var beredd att improvisera - när eleverna kommer igång i diskussion är det ofta värt att offra andra delar av materialet.
- Min princip är att enbart besöka gymnasieklasser eftersom jag tycker det är olämpligt att livsåskådningsorganisationer gör reklam till minderåriga. Undantaget är när religiösa företrädare är inbjudna - då kan en humanist skapa välbehövlig kontrast.

Mer praktiskt för att komma igång:

- Humanisterna har ett grundmaterial som kan beställas via hemsidan. Det är ett ramverk, så var och en får bygga upp eget innehåll och form.
- Om er lokalavdelning redan har skolbesök igång, följ med som "lärling" och lyssna vid några tillfällen. Skapa sedan ditt egna upplägg som du själv förfinar med tiden. Det funkar sällan att bara kopiera andra.
- Innan ni erbjuder era tjänster till skolor, kör en kort studiecirkel där ni testar och är kritiskt ärliga mot varandra: är detta bra och intressant nog? Både innehåll, form och utförande är viktigt. Alla har inte känsla för att stå på scen och ta en ung publik.
- Om du kör bildspel så gör det enorm skillnad att ha en clicker så att du fritt kan röra dig i rummet.
- Ha en plan B ifall bild och ljud inte funkar.

Magnus Timmerby
Humanisterna Syd

TEMA UNG-DOM

Studenthumanisterna

Mål och visioner!

Hej alla glada humanister!

Jag heter Viktor och är Studenthumanisternas ordförande för detta läsår på Linköpings universitet (LiU) och jag och mina styrelsemedlemmar är glada att presentera Sveriges första Studenthumanistförening.

Vi är ett nytt och viktigt initiativ i det moderna studentlivet som har som mål att främja humanismen på universitetet.

Vi hoppas på att vara banbrytande och att flera studentföreningar i landet också skapas för att främja humanismen!

Inför hösten har vi som ambition att få organisationen att växa genom att rekrytera fler medlemmar och anordna forum för existentiella diskussioner om hur man kan leva ett sekulärt liv, även som student.

Eftersom föreningen är ny och mycket behöver åtgärdas innan föreningen är på banan så står vi inför flertal utmaningar.

För tillfället står ett godkännande av Linköpings universitets studentkår för dörren vilket bör godkännas inom de kommande veckorna.

Därefter har vi som konkreta mål att bli 10 medlemmar innan årsskiftet, anordna sekulärt fika på universitetet varannan vecka och anordna diskussioner om en sekulär livsstil. Utöver detta vill vi anordna diskussioner om andra demokratiska humanistiska grundvärderingar.

De utmaningarna som vi står inför såsom att få fler medlemmar tror vi är helt överkomliga med ett gediget engagemang och öppenhet för omvärlden. Om vi tar oss an dessa utmaningar och lyckas bli en etablerad del av studentlivet här på Linköpings universitet så ser vi att vi som humanister blir fler och viktigare inom politiken i hela landet. Om ett par år hoppas vi även kunna etablera ett debattforum för sekulära debatter, bidra med stöd till Humanistföreningens events och

HAPHUM STUDHUM HOMO SINE DEO

främja humanismen som ideologi hos unga.

Vi ser fram mot ljusare dagar där ungdomars sinnen fylls av sekulära och demokratiska värderingar som kommer skapa ett mer rättvist samhälle för alla medborgare.

Med vänliga hälsningar

Viktor Skog

TEMA UNG-DOM

Ge aldrig upp hoppet!

Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Redan från ung ålder matas du med kultur och media där personer som du är undantaget och ses som den udda individen. Ibland kanske på ett humoristiskt sätt, ibland på ett förlöjligande. Och när någonting äntligen visas där sådana som du behandlas på ett bra liksom jämbördigt vis, så anses det inte vara barnvänligt, "awoke" eller så kritiseras det för att trycka upp sexualiteter i ansiktet på tittaren. Trots att du själv utsatts för det hela livet. När offentliga personer hånar och skämtar om såna som dig på ett sätt som sårar, så tas inte dina känslor på allvar. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

'Det är fel på dig. Du måste botas. Du är förvirrad.' Detta har du kanske hört. Du ska inte behöva höra det, men du har hört det ändå. Andra människor som själva inte är HBTQI-personer har åsikter om vad du borde eller får göra. Trots att det är ditt val. Du ser andra människor på gatan hålla handen, kyssas, kramas eller ha på sig de kläder du skulle vilja ha på dig. Men du kan eller vågar inte göra detsamma för du är rädd för våld och påhopp. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Det är inte bara våld som du har hängande över dig. Vissa anser att transvården "äntligen nyktrat till", som en person olyckligt uttryckte det i föregående nummer. Det är inte bara din upplevelse av dig själv som ifrågasätts, utan din rätt till din egen kropp. Vilket inte endast är förnedrande, det är skrämmande. Ditt liv och ditt välmående hänger i händerna på människor som tycker det vore bättre om du var mer som dem. Känslan är utan att överdriva, kafkiansk. Det går inte att föreställa sig känslan av att staten och människor, som inte alls vet hur det känns, bestämmer över ens kropp. De kan aldrig förstå, vad du förstår. När Jordan Peterson svarade gällande sin kritiserade tweet om Eliot Page utgick han ifrån att transexualitet är någonting negativt. Varför? Varför skulle det var någonting negativt? Om vi skulle ha haft ett samhälle som var helt accepterande och du fick rätt vård i god tid, vad skulle vara negativt med att vara transsexuell? Ingenting. Men ändå får du höra det, fastän du inte borde. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Du kan kan därtill behandlas som om du vore motbjudande. I en intervju där några manliga programledare pratade med en skådespelare om fallet Kevin Spacey (som förgripit sig på minderåriga), nämnde de knappt pedofilin, utan vad de uppmärksammade var att Spacey var gay. Pedofilin var alltså inte nyheten, utan att han var gay och ve och fasa inte hade varit öppen med det. För det måste man ju vara, som HBTQI-ungdom, så att dessa män kan känna sig trygga och hålla dig på behörigt avstånd. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Du måste också ha svar på tal. Är du det ena eller är du det andra? Vad är du? Vilket inte alltid är lätt att veta, det kan ibland ta tid att komma fram till. Människor anser sig inte sällan heller ha rätten att inskränka din integritet. Om du hade frågat en person hur dennes underliv ser ut hade denne säkert känt sig förnärmad. Men när denne frågar dig samma sak, förväntas du svara. Och du förväntas acceptera att behandlas så. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Du har kanske fått höra att du inte är äkta. Om du är homosexuell är du inte en riktig man eller en riktig kvinna. Är du bisexuell är du inte en riktig HBTQI-person. Är du transkvinna eller transman är du inte äkta man eller kvinna. Är du icke-binär så är din känsloupplevelse inte äkta utan du "vill bara få uppmärksamhet eller vara annorlunda", trots att det här är viktiga känslor för dig och du kanske ibland till och med önskat att du inte känt så för att det är så jobbigt. Det är inte lätt att vara HBTQI-ungdom.

Men till dig som läser detta och som identifierar dig som HBTQI-ungdom vill jag bara att du ska veta en enda sak: du är ok precis som du är, och ge aldrig upp hoppet.

Vera-Linn Lanängen

TEMA UNG-DOM

Varför är sekulära humanister så kritiska mot religion och pseudovetenskap?

De som kan få dig att tro på absurditeter kan få dig att utföra illdåd.

Voltaire, filosof och författare, ur Questions sur les miracles (1765).

För några år sedan dog en tolvårig cancersjuk flicka därför att hennes pappa trodde mer på en mirakeldoktor i Brasilien med påstått helande krafter än på modern cancervård med cellgift och strålbehandling. Kanske hade flickan ändå inte överlevt sin sjukdom, men hennes chanser hade varit betydligt större med bra behandling.

En tjugoårig kvinna i Indien fick inte gifta sig med sin älskade, för att familjens astrolog analyserade den blivande makens horoskop och konstaterade att planeterna stod fel när han föddes. Stjärnorna visade att han var fel man för flickan. Att de älskade varandra spelade ingen roll.

En svensk 45-årig pappa blev ertappad då han droppade olja, sprit och kryddor i ögonen på sina två döttrar, elva och tretton år gamla. Pappan menade att de var besatta av onda andar, som behövde drivas ut med exorcism.

Den 41-årige afghanska medborgaren Abdul Rahman ställdes inför rätta i en muslimsk domstol i Kabul. Hans brott var att han konverterade från islam till kristendom. Straffet enligt sharialagarna är döden. På grund av internationella påtryckningar släpptes dock Rahman. Han lyckades senare fly till Italien.

I en bergsby i Snitpurdistriktet i norra Indien ställdes en teplantagearbetare inför rätta tillsammans med sina fyra barn. Familjen anklagades för att ha förgiftat dricksvattnet i byn med hjälp av häxkonst och magiska krafter. De dömdes till döden med halshuggning i en offentlig avrättning, varefter de avhuggna huvudena offrades till högre makter. Byns talesman sa till BBC att halshuggningen var ett sätt att lugna gudarna.

En tonårsflicka i norra Sverige levde tillsammans med en man som slog henne. Hon gick till en spåman som spådde henne med tarotkort. Han hävdade att hon bara gick igenom en jobbig fas i sin relation, men att korten visade att hennes sambo skulle få kontroll över sitt temperament när de fick barn tillsammans. Spåmannens råd fick henne att stanna, något som hade kunnat kosta henne livet.

Tyvärr finns mycket pengar att tjäna på människors sorg och längtan. New age, kvacksalveri, religion, astrologi och annan vidskepelse är inte harmlöst. De spelar större roll än vad vi tror.

Religioner gör vissa påståenden om hur världen är, om exempelvis gudar och själar, som man förväntas tro på utan belägg. Att uppmuntra människors benägenhet att tro på något utan belägg är att stödja godtrogenhet och vidskeplighet.

Religiös etik är ibland rigid, fastslagen en gång för alla, och kan därmed låsa människors möjlighet att tänka rationellt och agera etiskt. Gamla religiösa regler kan vara oanvändbara när det handlar om nutida etiska problem, där det i stället krävs förnuft och diskussion inför de nya omständigheterna.

Religiösa auktoriteter har använts och används ibland fortfarande för att motivera förtryck, diskriminering och orättvisor – till exempel mot kvinnor, homosexuella och vissa etniska och religiösa grupper. Religion har använts genom tiderna för att motivera meningslösa regler mot njutning, till exempel onani och sex före äktenskapet.

Organiserad religion har orsakat djupa klyftor mellan människor, grupper och stater. Religiösa skillnader har varit och är fortfarande en vanlig orsak till krig. Detta gäller även religioner där religiösa ledare predikat fred. Religion kan kväva fri debatt genom att hålla saker för heliga. Många länder har hädelselagstiftning och har alltså i lag förbjudit kritik och bestraffar sådan hårt.

Ett förespråkande av bön och offer kan förhindra människor att mer aktivt försöka lösa sina problem eller söka verklig hjälp. Tron på ett liv efter döden kan betyda att människor är mindre motiverade att slåss mot orättvisor och elände i det här livet. Därför står de ut med lidande när de egentligen borde försöka göra något åt orsaken. Tanken att det finns en bättre värld i livet efter detta förminskar det liv som vi har tillgängligt här och nu. Det här är några av de många skadeverkningar som religion och pseudovetenskap kan föra med sig.

Sekulära humanister tror att den här världen och det här livet är allt vi har. Vi bör därför försöka leva så fullständiga och lyckliga liv som möjligt och underlätta för andra att få chansen att göra detsamma. Alla människor har rätt att med utgångspunkt i förnuft och medmänsklighet bli bedömda utifrån sina egna förtjänster. Vi har bara oss själva och varandra.

Patrik Lindenfors & Christer Sturmark

Ur boken *Sekulär humanism, förnuft, omtanke, ansvar* (sidorna 165–167).

TEMA UNG-DOM

Vård åt Gazorpians

Om stöd till avhoppare

I ett avsnitt av Rick and Morty får huvudkaraktären Morty ett barn. Barnet är av en utomjordisk art, närmare bestämt Gazorpian, men Morty bestämmer sig likväl för att ta hand om barnet. Morty lär dock barnet att det inte får gå utanför huset för då kommer det att dö. Vilket inte är sant, Morty vet om det, men han säger det i alla fall. Men så en dag när barnet är tonåring säger det att det kommer gå ut i alla fall, även om det kommer att dö, för barnet orkar inte bo instängd i huset längre. När barnet har satt fötterna ute på gatan inser det att allt Morty har sagt varit en lögn. Barnet springer ut på gatan och skriker "Mitt liv har varit en lögn! Gud är död!". Vad som sedan följer är att barnet går bärsärkagång på gator och torg, människor skriker och flyr i panik, för ingenting betyder någonting längre.

Detta är precis samma sak som händer många barn och unga som växer upp i religiösa miljöer. De får lära sig att om de lämnar samfundet kommer Gud att döda dem. Men när de väl lämnar samfundet och inser att det inte är sant, hamnar de i en kris och går existentiell bärsärkargång. Deras föräldrar har antingen ljugit för dem eller är hjärntvättade med samma lögn, barnet har nu mer frihet än det vet hur det ska hantera, barnet möter insikten om att ingenting har någon objektiv mening liksom tanken på att det kanske inte finns något mer liv efter döden. Inte konstigt att en ung som lämnar ett samfund kan bli utåtagerande och självdestruktiv.

Detta till trots erbjuder inte samhället specialiserad vård för denna grupp av unga. Det finns specialister att tillgå men i privat regi, en utgift en ung avhoppare sällan har råd med. Det gör mig rent ut sagt arg att inse att dessa ungas vårdbehov förbises. Och varför är det så? Det går givetvis att diskutera, men min tro är att det beror på att samhället har en inställning att religion i regel är något positivt och att dessa fall är en liten avart som är så liten att den inte behöver tas hänsyn till. Men så är givetvis inte fallet. Samhället måste börja ta ansvar. Och det är min mening att Humanisterna borde ta ledningen i den frågan! Vilken annan organisation skulle kunna göra det bättre? Samhället måste erbjuda specialiserad vård för människor som lämnar religiösa kontexter och hjälpa dem med deras existentiella vakuum. Det är dags att sluta negligera denna grupps behov.

Avsnittet av Rick and Morty avslutas med att barnet har blivit gammalt och skrivit en bok, inspirerad av sina traumatiska upplevelser, vid namn "My Horrible Father". Det nu vuxna barnet tänker tillbaka på sin uppväxt och berättar om alla de hemskheter det upplevde, men minns även de få ljusglimtar uppväxten bjöd på. Anledningen till att Morty ljög för barnet var för att Morty insåg att Gazorpians är den mest destruktiva arten i universum och att barnet skulle tända eld på Jorden om det så fick en chans. Vilket för tittaren gör avsnittet synnerligen komiskt. På så vis skiljer sig avsnittet av Rick and Morty från sektavhoppares verklighet. Dessa barn är inte det mest destruktiva i universum. De är vanliga barn som önskar att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och att få vara sig själva liksom göra sina egna val utan att hotas av att Gud ska döda dem. Vilket man kan tycka är en rimlig önskan. Det kan vara svårt för unga att läka sina sår från en traumatisk uppväxt. Men med rätt hjälp går det inte bara att göra, utan det går att göra snabbt! Men det kräver att samhället erbjuder hjälpen. Släpp Gazorpians fria – det är vår!

Vera-Linn Lanängen

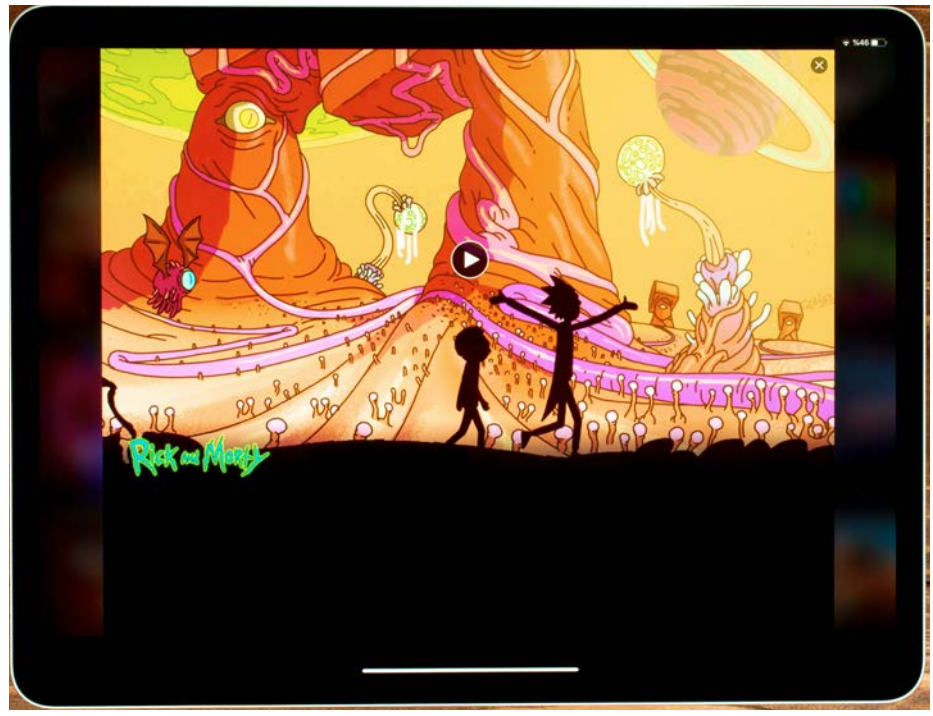

DEBATT

Gode Gud hur ska JAG kunna sluta dricka

Jag satt på min favoritbänk på Östra kyrkogården i Lund en sen septemberkväll och undrade om en tro på en högre makt verkligen är enda vägen framåt mot ett nyktert liv?

Det verkade så.

Jag har en historia av överkonsumtion av alkohol och har länge försökt hantera mitt drickande med begränsningar, vita perioder och lögner.

Tyvärr verkar jag vara bortom räddning och dömd att leva ett liv i missbruk – åtminstone om man ska följa den mest etablerade läran kring framgångsrik abstinens; AA och deras 12-stegsprogram.

Anonyma Alkoholisters 12-stegsprogram[1] är trosbaserat och förutsätter en tro på ”en högre makt” eller ”en kraft större än oss själva”. De 12 stegens uppgift är att bibehålla nykterhet och sammanhållning inom gruppen och dess efterlevnad på individbasis anses vara avgörande för resultatet.

De tappade mig redan i steg 2.

Tyvärr, skulle jag vilja tillägga! För om du känner att du behöver stöd och trygghet i din kamp mot missbruket så finns det ingen annan instans som ger dig så mycket resurser och support som AA! Det finns eldsjälar som offrar sig för att hjälpa andra, det hålls givande samtal, föreläsningar och aktiviteter. Du har en ”sponsor” som punktmarkerar dig och stöttar extra när det behövs. Samtidigt ger anonymiteten dig utrymme att vara öppen och ärlig kring ditt missbruk, både mot dig själv och andra.

Vi kan alltså konstatera att AA har potential att göra ett fantastiskt arbete för de som kan ”överlämna sin vilja och sitt liv i Guds omsorg”. Men vad händer med oss som inte finner tröst och trygghet i en högre makt? Svaret är tyvärr; Inte så mycket!

Såväl inom somatisk vård som inom psykiatrin hänvisar man till AA såvida ditt tillstånd inte är till fara för dig själv eller andra. Just för att det är där resurserna finns. Som alternativ erbjuds du 30 minuters samtal 1 gång/månad med en psykolog på din vårdcentral eller att själv ta kontakt med och söka stöd via socialtjänsten i din kommun. Låt mig påminna om att socialtjänstens utredning inte är anonym och kan ligga dig till last senare i livet!

Så, tillbaka till min ursprungsfråga – hur ska JAG kunna sluta dricka? Vart jag än vänder mig pekas det mot AA, vars success-rate bygger på tron om intelligent design. Hur jag än anstränger mig kommer jag i teorin aldrig att lyckas fullfölja de 12 stegen eftersom jag saknar den tron.

Och på tal om success-rate så är det enligt AA själva ca 75% chans att lyckas uppnå ett nyktert liv med deras hjälp om man ”verkligen försöker”. Oberoende undersökningar visar att det snarare rör sig om ett ensiffrigt procenttal.[2] Sannolikt beror differensen till stor del på att AA bara inkluderar aktiva medlemmar (anonymiteten gör det svårt att räkna annorlunda) och inte avhoppare och prova-på-deltagare som inte matchar metodiken.

Så, chanserna att lyckas sluta dricka kändes små den där septemberkvällen, beaktat att jag saknar den tro som även de sekulära alternativen med resursbrist i slutänden hänvisar till. Men, jag fattade åtminstone beslutet att än en gång sluta dricka ”imorgon”…

Hur gick det då?

Jo, jag går fortfarande till kyrkogården och funderar ibland. Fast nu är jag nykter! Jag funderar mycket på alla som kämpar för att bli nyktra men inte kan ta emot den hjälp, det stöd och den trygghet de behöver för att segra. Kanske för att de aldrig hittar riktigt rätt i metodikerna. Kanske för att meningen ”en Kraft större än vi själva kan återge oss vår mentala hälsa” snarare skaver än skänker trygghet. Eller kanske för att du inom AA anses mindre dedikerad om du inte tillskriver dig tron på en högre makt?

Jag tänker också mycket på alla de män och kvinnor som AA hjälpt till ett bättre liv och som i sin tur hjälper sin näste att bli sitt bästa jag. Volontärer och eldsjälar och fantastiska människor som delar erfarenheter och skapar säkra vägar framåt tillsammans. Vilken gåva! Ni är bäst!!

Men mest funderar jag på varför vi som sekulärt samhälle (TBD) lägger så stort ansvar på en organisation som lutar sig mot pseudo-vetenskap och som inte är inkluderande för alla livsåskådningar?

Och på hur alternativet skulle kunna se ut?

Och på vad jag kan göra?

Och på livet.

Det leker!

Jerker Soomus
Humanist, ateist & nykter alkoholist

[1] https://www.aa.se/aas-tolv-steg-forsta-legatet

[2] Dodes L & Dodes Z 2015 The sober truth: Debunking the bad science behind 12-step programs and the rehab industry. Beacon Press.

DEBATT

Gudstro och vetenskap

Vad är det som gör människor så säkra på sina övertygelser? Vilken är deras inställning till begreppet sanning? Här kommer några ord om gudstro jämfört med vetenskapligt förhållningssätt.

Låt mig börja med något som jag tror att de flesta håller med om. Jag förutsätter att det är den som påstår något som har bevisbördan. Det gäller även mig med mina påståenden i denna text. Om man inte känner sig övertygad av argumenten så räcker det att säga att man inte tror på påståendet. Om man säger att påståendet är fel så tar man på sig en bevisbörda. Jämför detta med den grundläggande varianten av ateism (svag ateism) som är ”att inte tro att det finns någon gud” med den utökade varianten (stark ateism) som är ”att tro att det inte finns någon gud”. En viktig placering av ordet ”inte”. Den grundläggande varianten av ateism har ingen bevisbörda.

Det är gudstron som har en bevisbörda för sina påståenden. Att motbevisa gudar kan vara omöjligt. Det beror inte på att gudstron skulle inneha någon speciell trovärdighet utan på att den ofta är dåligt definierad och saknar påvisbart faktainnehåll och därmed blir immun mot kritik. Hårt attackerad försvaras gudstron ibland genom att gripa efter ett sista halmstrå och hänvisa till någon guds outgrundlighet. Men att säga så är att ge upp utan att vilja erkänna det. Det är blind tro där okunskap är en dygd.

Gudstron handlar egentligen inte om allmänt tillgänglig kunskap utan om psykologiskt betingad visshet. Den handlar om upplevelser. Inte om fakta. Upplevelser av påstådda sanningar som kräver undergiven hängivelse för att rätt förstås. Underkastelse belönad med berusande befrielse från tvivel.

Gudstron poängterar sin överlägsenhet genom dess ofta tusenåriga oförändrade historiebeskrivning i jämförelse med vetenskapens svaghet att ständigt presentera nya uppfattningar om tillvaron.

Inom vetenskapen baserar man kunskap på evidens och korrigerar när nya rön framkommer. Viljan till omprövning är inte en svaghet utan en av vetenskapens starkaste sidor. Man erkänner ödmjukt tidigare okunskap och välkomnar de nya rönen som tar kunskapen till nästa nivå.

Det finns två sinsemellan logiskt uteslutande alternativ till sanning när det gäller gudar. Antingen finns det någon gud. Annars finns det inte någon gud. Sedan finns det två möjligheter hur man ska förhålla sig till vart och ett av dessa alternativ. Man kan tro eller inte tro på dem. Det är få sanningar vi kan vara säkra på. Vi är hänvisade till att hålla något för sannolikt, dvs att tro på det. Tron är ett mått på hur övertygad man är.

Gudstron påstås innehålla dimensioner som en vetenskapstroende inte kan förstå. Det utomsinnliga, det som inte går att mäta, det som kräver ett upphöjt tillstånd för att man ska kunna ha någon uppfattning om. Men denna anspråksfullhet, som avser att visa gudstrons storhet, visar istället något helt annat. Denna pretentiösa inställning visar gudstrons begränsning, dess kapitulation inför det som är svårt att förstå.

Gudstron påstås ha kontakt med en andlig verklighet. En parallellvärld som inte alla kan eller vill förstå. En värld där det finns gudar. En naiv och inte särskilt spännande värld. Hellre då känna av den upprymdhet och fascination man slås av när man tar del av fysikernas funderingar över parallella världar. Eller varför inte låta sig förundras över biologernas förklaringar av livets utveckling på Jorden. Ett skeende i en värld som vi dessutom kan kontrollera sanningshalten i.

Vetenskapens ödmjuka inställning missuppfattas ofta. Det kan tyckas att om man håller så låg profil om vad man tror på, som man gör inom vetenskapen, så kan väl det man tror på knappast vara sant? All denna osäkerhet. Gudstron är ju mycket säkrare i sin inställning. Är inte detta ett tecken på att gudstron innehåller bättre förklaringar? Nej, inte alls. Ingenting tyder på att denna självsäkerhet skulle vara förankrad i några djupa sanningar. Den är helt enkelt ogrundad och i överensstämmelse med de låga och ofta obefintliga beviskrav som gudstron ställer på sina egna övertygelser.

Nils Lindqvist

DEBATT

Kyrkan och häxprocesserna

Från slutet av 1500-talet till början av 1700-talet medverkade kyrkan mycket aktivt till att cirka 400 människor i Sverige dödades vid olika häxprocesser.

Hösten 2021 skickade jag ett brev till Svenska kyrkan, ärkebiskopen, samtliga biskopar samt ledamöterna i Svenska kyrkans styrelse där jag föreslog att kyrkan officiellt borde uttala sitt moraliska ansvar för häxprocesserna.

Bakgrunden till förslaget var att jag i maj 2021 hade ställt samman en skrift om Häxprocesserna i Torsåker, Ångermanland, år 1675. Jag berättade särskilt om bondmoran Älla från Norum – min anmoder på elva generationers avstånd (därav mitt särskilda engagemang i frågan) – som var en av 70-talet personer, i huvudsak kvinnor, som dömdes till döden, halshöggs och brändes på bål. Synnerligen aktiva vid dessa häxprocesser var kyrkoherden Hans Wattrangius i Torsåkers pastorat samt kaplanen Laurentius Hornaeus i Ytterlännes församling.

Dagens kyrka känner säkert skam över sitt historiska agerande. Under årens lopp har kyrkan ofta fördunklat och tigit om det pinsamma agerandet. Inte sällan har talespersoner för kyrkan hävdat att prästerna under alla förhållanden måste friskrivas från allt ansvar. Detta eftersom det var prästernas genuina gudstro som drev dem till att ge motiv till dåtidens rättsväsende att avrätta Älla och andra påstådda häxor. Kyrkan ansåg att man med avrättningarna räddade sin egen tids släkte samt efterkommande släkten från häxorna och Djävulen.

Det har visserligen gått några hundra år sedan kyrkan utförde ogärningarna. Trots det menar många intressegrupper och enskilda personer att dagens kyrka officiellt borde be om ursäkt, förlåtelse eller i vart fall uttala det moraliska ansvaret för den vedervärdiga tillämpningen av kristendomen under häxprocesserna.

Att kyrkan har ett särskilt historiskt ansvar är självklart, eftersom dagens kyrka och 1600-talets kyrka verkar på exakt samma grund; Bibeln och Luthers teologi. Det finns således en stark ”röd tråd” mellan dagens kyrka och 1600-talets kyrka. Under häxprocesserna tolkades Bibeln och Luther så att de som beskylldes för att vara häxor kunde kränkas, demoniseras och avrättas i Guds namn. Så är naturligtvis inte tolkningen idag – numera predikar kyrkan snarare om barmhärtighet och en kärlek som värnar om varje människas okränkbara värde. En oerhörd skillnad mellan tillämpad teologi då och nu – trots att texterna i Bibeln och hos Luther var desamma på 1600-talet som i dagsläget. Det är därför rimligt att Svenska kyrkan ber om ursäkt, ber om förlåtelse eller i vart fall uttalar det moraliska ansvaret för det sätt på vilket betydande delar av prästerskapet tillämpade kristendomen under häxprocesserna.

Men Svenska kyrkan vill inte uttala en officiell ursäkt – vill inte officiellt be om förlåtelse – vill inte officiellt uttala det moraliska ansvaret. Detta har framgått tydligt när ärkebiskop Jackelén i många sammanhang fått frågor om kyrkans ansvar.

Att ärkebiskopen inte vill uttala en ursäkt eller be om förlåtelse kan man i viss mån ha förståelse för. Att kollektivt skuldbelägga människor/organisationer för oförrätter som inträffade för flera hundra år sedan är generellt sett sällan konstruktivt. Borrar man historiskt i sådana händelser med syfte att den anklagade parten ska be om ursäkt eller förlåtelse, hamnar man ofta i ett tankemässigt moras där värdenormer, moral och lagar i nutid och dåtid ställs mot varandra. Samtidigt kan de historiska förloppen vara svåra att reda ut. Man fastnar lätt i resonemangshärvor där berörda parter gräver ned sig i en föga konstruktiv prestigekamp. Däremot borde Svenska kyrkan åtminstone kunna uttala sitt moraliska ansvar för agerandet under häxprocesserna. Detta utan att ärkebiskopen ska behöva ta ordet ursäkt eller förlåt i sin mun.

Det finns emellertid glädjande nog allt fler företrädare för kyrkan, på olika nivåer, som tveklöst fördömer de historiska övergreppen och som känner en skuld för detta. Är det inte dags att Svenska kyrkan omprövar sin hittillsvarande inställning och officiellt tar på sig det moraliska ansvaret? Kyrkan skulle exempelvis kunna rikta sig till svenska folket – såväl religiöst troende som sekulärt troende – och utan krusidull säga ungefär som så:

• Det är en smärtsamt skamfylld del av kyrkans historia med häxprocesserna som kränkte många människor, demoniserade människor och till och med tog livet av människor. Det är en skuld som kyrkan bär.

• Svenska kyrkan kan och ska inte blunda för historien, i stället ska kyrkan bekräfta vad som har hänt och vara tydlig med att det är något som fördöms idag.

Svårare än så borde det inte vara att uttala det moraliska ansvaret!

Men ärkebiskop Jackelén vill som sagt inte göra sådana officiella uttalanden å Svenska kyrkans vägnar.

Kan biskop Martin Modéus visa en annan inställning som tillträdande ärkebiskop hösten 2022?

Göran Andersson

Välkomna till Humanisternas höstkonferens i Uppsala

Helgen den 19-20 november välkomnar Humanisterna Uppsala förbundets medlemmar till höstkonferens med det övergripande temat Livet och döden. Vi kommer både ha föredrag och möjligheter att i små grupper utforska allmänmänskliga existentiella teman. Anmälan till konferensen kommer öppnas i början av oktober men vi hoppas redan nu att många medlemmar lägger in detta i sin kalender.

Under höstkonferensen kommer vi initiera vårt arbete med att ytterligare lyfta existentiella frågor i förbundet. Vi har för detta bjudit in Ida Hallgren, leg. psykolog, filosofisk praktiker och doktorand i praktisk filosofi, som tillsammans med gymnasieläraren och prästen Pontus Nilsen utvecklat ”Öppna kort”, en metod för att möta behovet av förutsättningslösa och öppna existentiella samtal. Vid konferensen kommer vi få testa att använda Öppna kort och tillsammans undersöka om det kan vara ett sätt för oss att hålla meningsfulla existentiella samtal.

Konferensen kommer även innefatta ett samtal på temat ”Att vara eller inte vara – ett samtal om liv och död”. Medverkande: Ulrika Knutson, Carl Reinhold Bråkenhielm och David Rönnegard. Moderator: Gunilla Burell.

Slutligen kommer på söndagen årets Hedeniuspris delas ut. Mer information kommer framöver och kommer publiceras på hemsidan.

Vi ser mycket fram mot att möta er i Uppsala!
Hälsningar Humanisterna UppsalaHumanisternas kansli

KUL-TUR

Låtsasleken

Migrationsverket

Känslan av att de inte vill förstå kryper in under ditt skinn. Känslan av att de letar skäl. Den långsamma insikten om att varje ord måste vägas på guldvåg för att inte tas för intäkt att historien inte är sammanhängande. Förvåningen hos mig över lekmannamässigheten hos Migrationsverket. Över hur lättvindigt de hanterar liv och död.

Hur fungerar en människa?

Det har de inget intresse av att veta.

Vad är trovärdighet?

Det har ingen betydelse för dem.

De letar skäl att utvisa.

Det som har betydelse är att du säger precis rätt saker, nämner de nyckelord de vill höra, i rätt ordning, vid rätt tidpunkt, enligt deras regler som du inte känner till och som förändras hela tiden.

Då kan du få uppehållstillstånd. Du kommer ingenstans med att vara ärlig.

Ärlighet skapar ingen sammanhängande berättelse. Ärlighet är minnesluckor och oklarheter.

Tyvärr hade du inget annat än din ärlighet med dig.

Du visste inte ens om att du skulle få frågan, du visste inte om att den skulle vara avgörande för ditt liv, du visste inte vad den främmande handläggaren var ute efter när hon frågade om du hade något mer att tillägga. Du visste inte att om du berättade något mer senare skulle din trovärdighet skadas och du skulle anses trappa upp din historia. Inget av detta visste du. Du visste inte ens att det var till Sverige du skulle komma. Ändå är det det Migrationsverket bygger sina utvisningsbeslut på. Att du borde vetat innan du kom. Du visste inte att din ärlighet och din mänsklighet skulle vara precis det som gjorde dig till ett lätt villebråd för Migrationsverkets utvisningsmaskineri.

Migrationsverket säger att din berättelse ”visserligen är sammanhängande och icke-motstridig”.

De fortsätter ”förutom när det gäller uppgift om att det inte var viktigt för dig att känna till din exakta ålder i Iran samtidigt som det för dig varit av största vikt under dina möten med Migrationsverket.”

Hur kan ett statligt verk kräva icke-motstridighet av den asylsökande när de själva tillåter sig skapa motstridighet för att undergräva den asylsökandes trovärdighet?

Jag kan inte göra anspråk på att förstå.

Men genom andra har jag snuddat vid känslan.

Den var tillräcklig för mig för att förstå att jag faktiskt är du, att du faktiskt är jag.

Vi leker en låtsaslek. Den att jag har makt över dig. Makt att förgöra dig.

Den låtsasleken är verkligare än nypet i din arm när du hoppas göra klart för dig att du inte lever denna mardröm på riktigt, men misslyckas.

Jag inser uppenbarligen inte att en del av mig kommer att dö med dig.

Den del där jag kunde ha blomstrat och växt och levat fullt ut.

Låtsasleken förgör således både mitt och ditt liv.

Och ändå fortsätter leken.

Detaljerna. Jag har fått många detaljer. Det tar tid för detaljer att komma fram. De dyker upp genom maskorna som går upp mellan språken. De dyker upp i andra samtal än om ”saken”. Sambanden sjunker in under fikat, på julafton, på kvällen framför teven, när vi lagar mat tillsammans.

Försök få någon att förstå alla ditt livs samband under en tolkad intervju. Effektiv tid: en och en halv timme. Försök att inte blanda ihop detaljerna. Minns kronologiskt. Gör det. Minns att de letar skäl.

Du har inget pass. Du har inget identitetskort.

Du ska bevisa att du är under 18 år. De lägger hela bevisbördan på dig.

Du får ”erbjudande” om att genomgå en så kallad medicinsk åldersbedömning. Erbjudandet kom i slutet på din asylintervju hos Migrationsverket den 11 oktober 2016. Du är då 17 år och 3 månader gammal. Du tackar ja. Tveklöst. Absolut. Du tror på vetenskapen. Du tänker att den ska hjälpa dig.

När vi kommer hem från intervjun läser vi på om medicinska åldersbedömningar.

Barnläkarföreningen avråder starkt från denna metod. Advokatsamfundet råder sina advokater att inte verka för att den ska användas.

Vi tittar på Vetenskapens värld. En dokumentär om hur andra länder ser på denna form av åldersbedömning. De dömer ut den.

Vi vrider och vänder på oss, känner oss trängda in i ett hörn.

Vi ser att det inte går ihop. Vi ser vilket hopkok det är som man i detta fall kallar vetenskap.

Du får dina tänder röntgade. Du får din vänstra hand och handled röntgade.

Jag känner mig som Herman Lundborg borde ha känt sig, men troligen inte gjorde. Jag känner mig som en förövare. Någon som går en vansinnig idé till mötes för att makten säger att vi ska. För att makten påstår att det är till din fördel – när allt känns som att det är riggat till din nackdel. Jag tänker på skallmätningar. Jag tänker att eftervärlden kommer att döma oss för detta.

Karolina Schultz Danielsson

Från gatubarn till välutbildad ungdom

Här minglar de flygfärdiga ungdomarna med barnhemmets personal och gäster från olika barnhem och skolor. Kommunala representanter och distriktets ungdomsdomare hörde också till gästerna som hyllade ungdomarna. De har en ljus framtid, en stark kontrast mot det tidigare ödet som övergivna gatubarn.

Humanisthjälpen stödjer barnhemmet Tarouanou i Marocko dit barn kommer främst p.ga att deras mödrar fallit offer för religiösa fördomar kring sådant som graviditeter utanför äktenskapet och förbud mot abort. I augusti tog fem ungdomar sin examen från gymnasiet och flyttade då från barnhemmet till egna boenden.

I augusti tog fem ungdomar sin examen från gymnasiet och flyttade då från barnhemmet Tarouanou i Marocko till egna boenden. Välutbildade och myndiga. Deras framtid är ljus för jobb eller vidare studier. Deras tidigare öde var ett helt annat, som övergivna gatubarn utan framtid.

-De framstående akademiska resultaten fyller oss med glädje och stolthet, säger barnhemmets chef Saida Boujben. Det är resultatet av idogt och obevekligt arbete, utfört av barnen och all vår personal. Men framför allt resultatet av det stöd, både moraliskt och materiellt, som alla givare ger oss och våra barn.

Räddar gatubarn

Det är ovanligt att utsatta och exkluderade barn i Marocko når så här lyckade resultat. Personalen på Tarouanou söker nattetid igenom gatorna efter övergivna barn. Ofta så unga som sex, sju år. Ofta nedgångna av olika slags missbruk och utnyttjande. De erbjuds mat, sjukvård och en skyddad sovplats, där drogfrihet är ett absolut krav. De som slutligen får en permanent fristad på barnhemmet tackar aldrig nej.

Flykt till Europa – både dröm och mardröm

De lediga platserna på Tarouanou fylls nu genast av nya övergivna barn. Barn som även de slipper den mycket vanliga drömmen, eller mardrömmen, om att fly från fattigdomen till Europa. Ofta i en snitslad bana av pedofili, organtjuvar, tiggeri, kriminalitet och ekonomiskt utnyttjande. I stället får de tryggt boende, ordnad skolgång och ett yrke att gå ut i livet med.

Hälsningar till HumanistHjälpens donatorer

Saida Boujben tackar Humanist Hjälpens donatorer:

- Kontinuiteten i vår arbete är helt beroende på er närvaro vid vår sida. Så vi kan fortsätta vårt uppdrag, försvara dessa barns rättigheter och tillgodose deras behov. Vi vill förmedla vår djupa tacksamhet för ert stöd och era känslor gentemot barnen på Tarouanou.

Stöd barnhemmet!

Tarouanou i Dcheria, nära Agadir, är ett av HumanistHjälpens hjälpmål i Marocko. Du kan stödja barnens väg mot en trygg framtid via Swish 90 02 791. Eller bli månadsgivare. Se vår hemsida: humanisthjälpen.se

HumanistHjälpen använder inga pengar till löner, hyror eller liknande. Allt arbete utförs ideellt. Vi vill skicka varenda krona!

Sven Olof Andersson

TEMA UNG-DOM

Humanistisk Konfirmation

kvällskurs med lägerhelg i Göteborg

Bekräftelse inför vuxenlivet
Ordet ”konfirmera” betyder att man bekräftar något. Det du bekräftar i en Humanistisk Konfirmation är ditt inträde i vuxenlivet. Du bekräftar inte någon religiös trosuppfattning eller blir medlem i någon församling, kyrka eller organisation. Att bli vuxen är viktigt nog!

Kvällsträffar
En typisk kvällsträff pågår 2½ timma. Kvällen kan börja med era funderingar runt ett aktuellt tema. Ni kanske brainstorming runt en viss händelse, video eller någons egna upplevelse. Associerar runt ämnet. Jämför olika uppfattningar och försvarar dem från olika synvinklar. Slutligen bestämmer ni tema till nästa träff.

Ämnen
Exempel på ämnen du kan komma att jobba med:
- identitet och jämställdhet
- rätt och fel
- mänskliga rättigheter
- oskrivna regler om kön
- livsåskådning och tro
- rasism och intolerans
- normer och dilemman
- framtid och utveckling

Ni bestämmer!
Du är själv med och bestämmer vad gruppen ska arbeta med och hur det ska genomföras. Några föreläsningar har vi inte. Alla teman och erfarenheter av diskussionerna blir en byggsten på er väg mot
vuxenlivet.

Intresseanmälan
Anmäl intresse så snart som möjligt! Vi tar in högst 16 konfirmander per kurs. Gör anmälan på webben eller maila oss direkt.

Vem kan delta?
Alla ungdomar 14-16 år som önskar. Oavsett egen eller familjens livsåskådning. Ingen behöver vara medlem i Humanisterna.

Kurstider - Var och när?
Viktoriahuset på Linnegatan 21, (samma hus som Hagabion).

mander med vårdnadshavare, onsdag 8/3 kl 18:00-19:00.

* Kvällsträffar onsdagar kl 17:30-20:00: 15/3 och 22/3.

* Lägerhelg 24/3 - 26/3 på Härsjösands lägergård, Härryda.

* Fortsatta kvällsträffar: 29/3, 5/4, 19/4, 26/4, 3/5 och 10/5.

* Avslutning lördag 13/5 kl 15:00, besked om lokal senare.

Handledarna
Handledarna är medlemmar i Humanisterna och är kontrollerade mot belastningsregistret för arbete med barn och ungdomar. Handledarna är internt utbildade, bland annat i planering, normkritisk pedagogik, gruppdynamik och krishantering. De fungerar mer som mentorer än lärare, konfirmationen innehåller inga föreläsningar men mängder av diskussioner.

Turordning och kostnad
Kursavgiften är 1 700 kronor. Platserna tillsätts i turordning efter anmälningsavgift. Boka en plats snarast med anmälningsavgift 500 kronor till Humanisterna Väst Plusgiro 559287-8. Glöm inte skriva konfirmandens namn. Resterande kursavgift, 1200 kronor, betalas en månad innan kursstart.

Bli månadsgivare!
Gör skillnad mot hedersförtryck och brist på mänskliga rättigheter.

HumanistHjälpen arbetar ideellt. Inga pengar går till löner eller hyror. Vi vill skicka varje krona vidare!

HumanistHjälpen
Humanist Aid Sweden
10 Jubileum
2012 - 2022

Sverige
- Hedersutsatta ungdomar
- Skydd mot barnäktenskap

Marocko
- Hedersutsatta ogifta mödrar
- Övergivna gatubarn

Uganda
- Sekulär-humanistisk skola
- Nationellt HBTQI-nätverk

Swisha 90 02 791

SMS:a 72 901 MÅNADSGÅVA100 = 100 kr/mån
MÅNADSGÅVA200 = 200 kr/mån

Plusgiro 90 02 79-1
Bankgiro 900-2791

HumanistHjälpen
www.humanisthjälpen.se

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

Håll din kontaktuppgifter uppdaterade

Det är viktigt att vi som medlemmar ser till att våra kontaktuppgifter i Humanisternas medlemsregister är uppdaterade. Inte minst för att du ska få medlemstidningen skickad till dig. Meddela därför om du flyttat, bytt e-postadress eller telefonnummer.

Detta kan göras på två olika sätt.

1. Kontakta kansliet på telefon 070-429 77 36 eller e-post: kansli@humanisterna.se

2. Logga in på webbsidan accounts.myclub.se. För att logga in eller skapa konto måste du använda den e-postadress som du tidigare angett till Humanisterna.

Humanisternas kansli

Posttidning B Humanisterna
c/o Ulf Gustafsson
Älggräsvägen 17
146 50 Tullinge

Att inte tro är frihet!

Säger man nej till gudar så säger man samtidigt ja till annat. För att inte tro är frihet!

Inte frihet att göra elaka saker mot andra, eller att göra vad du vill. En sådan frihet skulle ju inkräkta på andras frihet.

Utan frihet från att behöva tro på andras påhittade supervarelser.

Frihet från andras påhittade eviga straff.

Frihet att få tänka vilka tankar man vill.

Frihet att slippa må dåligt för att man äter "fel" mat eller älskar "fel" människa.

Att inte tro är att förstå att vi människor bara har varandra. Det är fantastiskt nog!

Ur *Gud finns nog inte* av Patrik Lindenfors, illustrerad av Vanja Schelin.